

Til lovforslag nr. L 66. Betænkning afgivet af Erhvervsudvalget den 10. februar 2000

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af patentloven, varemærkeloven, lov om brugsmønstre m.v., lov om mønstre og lov om plantenyheder

(Beskyttelse af bioteknologiske opfindelser, undtagelse fra aktindsigt m.m.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til erhvervsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag 1 til betænkningen.

En oversigt over lovforslagets bilag er optrykt som bilag 2 til denne betænkning.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Dansk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Frihed 2000's medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling.

Et *andet mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslisten betragter mulighederne for patentering af liv som en grotesk kommercialisering af fælles menneskelig ejendom.

Patentering af liv vil i de kommende år bl.a. vise sig at have en social slagside. I fokus er i dette tilfælde især konsekvenserne for små landbrugere, ulandes muligheder for at drage den fulde nytte af deres naturressourcer samt oprindelige folks rettigheder.

Enhedslisten har til L 66 bedt om at få uddybet, hvordan lovforslaget tager højde for begre-

bet »Farmers' Rights«, der er indskrevet i Agenda 21 fra Rio-topmødet. Uanset at lovforslaget tilsyneladende tager højde for begrebet, for så vidt angår landbrugerens ret til reproduktion og formering på egen bedrift, så lukker lovforslaget til gengæld muligheden for landbrugerens ret til videresalg af f.eks. såsæd. At åbne for denne mulighed ville næppe have den store betydning i Danmark, men er afgørende andre steder i verden. Alene af hensyn til den præcedens, nærværende lovforslag kan bidrage til i international sammenhæng, burde muligheden for »salg over hegnet« have været en del af lovforslaget. I Enhedslistens øjne er der i bedste fald tale om en restriktiv læsning af Rio-aftalerne, hvis lovforslaget skal skønnes at være i overensstemmelse med aftalernes ord om landbrugerens rettigheder.

Hvad angår biodiversitetskonventionen, så har Enhedslisten ved tidligere lejligheder skarpt kritiseret det EU-direktiv, der ligger til grund for lovforslaget, for at åbne mulighed for »biopirateri« i strid med konventionen.

I det notat, erhvervsministeren har udfærdiget efter anmodning fra Enhedslisten, fastslås det, at nævnte direktiv ikke berører medlemsstaternes forpligtelse i henhold til TRIPS-aftalen under WTO og biodiversitetskonventionen. I betragtning af, at man med lovforslaget netop bevæger sig ind på et område med store potentielle modsætninger mellem de to aftaler, er dette ikke en relevant indvending mod Enhedslistens bekymring.